

Evidencijski broj / Article ID: 16984638
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

Bez genskih testova liječenje je rulet

Pogrešnu terapiju prima 15 posto pacijenata

Str. ➡ 6.

DARINKO JELINEK

DRUGI HRVATSKI ZDRAVSTVENI KONGRES UPOZORENJE DRAGANA PRIMORCA

Gotovo 15 posto pacijenata u Hrvatskoj prima krivu terapiju

Zbog specifičnosti gena pojedini lijek neučinkovit je kod određenog postotka ljudi, ovisno o dijagnozi kreće se od 38 posto pacijenata na antidepresivima, do čak 75 posto onkoloških pacijenata, kazao je Dragan Primorac, predsjednik Hrvatskog klastera konkurentnosti personalizirane medicine

Ljerka BRATONJA
MARTINOVIĆ

ZAGREB » Predsjednik Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ) Željko Krznarić pohvalio se jučer, na Drugom hrvatskom zdravstvenom kongresu, s ukupno 71 kliničkom smjernicom što su ih stručna društva HLZ-a donijela u proteklih 12 godina. Kliničke smjernice izuzetno su važne za racionalno trošenje novca u zdravstvenom sustavu, jer jasno propisuju kako bi svaki liječnik trebao postupiti kod određene dijagnoze ili stanja. Time se izbjegavaju nepotrebni pregledi i pretrage, kakvih je u našem zdravstvu po nekim procjenama čak 30 posto. Da izrada kliničkih smjernica stručnim društvima ide više nego sporo, govori podatak o više tisuća dijagnostičko-terapijskih postupaka koji se ugovaraju s bolnicama, a nisu regulirani takvim smjernicama.

Stalno ažuriranje

U izradi smjernica dosad je sudjelovalo tek 50 posto od ukupno 147 stručnih društava u HLZ-u. U razdoblju od 2004. do 2016. godine donijeli su 71 smjernicu, a u zadnjih nekoliko godina, objašnjava Krznarić, u dogovoru sa zdravstvenom administracijom pojačali su rad pa donesu i po desetak smjernica godišnje.

– Osim što je to zahjevan

Bivši ministri – Siniša Varga i Dragan Primorac

posao, problem je i u pretrku medicine, zbog čega se mnoge smjernice već u trenutku kad su napisane moraju ažurirati – naglašava Krznarić, čija je namjera osnovati centar izvrsnosti koji bi zaposlio mlade

kompetentne ljude na pisanju kliničkih smjernica. Kliničke smjernice koje rezultiraju racionalnijom dijagnostikom i terapijom trebale bi, kaže predsjednik HLZ-a, osigurati veću dostupnost liječničkih usluga

širem krugu pacijenata, a uštedena sredstva mogu se usmjeriti u daljnji razvoj zdravstvenog sustava.

Dok naši liječnici muku muče s kliničkim smjernicama, u svijetu se ubrzano razvija personalizirana me-

Varga za Ministarstvo zdravlja, a ne zdravstva

Saborski zastupnik SDP-a i bivši ministar zdravlja Siniša Varga protivi se vraćanju starog naziva Ministarstvu zdravstva, a u svom očitovanju ističe da je riječ »zdravlje« u nazivu tog ministarstva sveobuhvatnija i usklađena sa svjetskom praksom. Riječ »zdravlje« obuhvaća puno šire značenje od medicinskog, što potvrđuju jezikoslovci te primjeri iz europske i svjetske prakse, ističe Varga u očitovanju na promjenu naziva ministarstva. (Hina)

dicina koja počiva na individualnim genetskim karakteristikama pojedinog pacijenta. U Hrvatskoj je zasad provodi SB Sveta Katarina, a ovaj oblik dijagnostike i liječenja u začecima je i na Rebru. Dragan Primorac, predsjednik Hrvatskog klastera konkurentnosti personalizirane medicine, upozorava na ogromnu štetu za pacijenta, a time i zdravstveni trošak, od terapije koja nije učinkovita. Samo u SAD-u zbog nepoznavanja farmakogenetike svake godine umre oko 200.000 ljudi, dva milijuna

je hospitalizirano, pa se i u nas postavlja pitanje kako pomoću personalizirane medicine bolje iskoristiti zdravstveni budžet težak 24 milijarde kuna – kaže Primorac. Država koja ne bude ulagala u takvu medicinu, na svjetskom tržištu znanja i konkurentnosti u zdravstvu predstavljat će, kaže, »nulu«.

Nužna prava terapija

Prema podacima koje je iznio, gotovo 15 posto pacijenata u Hrvatskoj prima krivu terapiju. Podaci govore da je zbog specifičnosti gena pojedini lijek neučinkovit kod određenog postotka ljudi, a taj se postotak, ovisno o dijagnozi, kreće od 38 posto pacijenata na antidepresivima, do čak 75 posto onkoloških pacijenata. Zbog izostanka genskih testova, u Hrvatskoj je, navodi Primorac, 50 posto veća šansa da žena s HER2 pozitivnim rakom dojke izgubi bitku za život nego što je to slučaj u Velikoj Britaniji. Personalizirana medicina je prava terapija za pravog pacijenta u pravo vrijeme, a do toga se, kaže Primorac, može doći samo uz poznavanje strukture genoma.

– Ako se to ne zna, određena terapija jednoj osobi može pomoći, a drugu može ubiti – kaže Primorac, a za primjer navodi varfarin, lijek protiv zgrušavanja krvi, gdje rezultat terapije, ovisno o genskoj mutaciji, može varirati i do 60 posto.